

Sygn. VUa 41/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Marczyńska

Sędziowie: SSO Beata Łapińska, SSR(del.) Urszula Sipińska-Sęk (spr.)

Protokolant: Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku Z. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o odszkodowanie z tytułu choroby zawodowej

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 września 2013r. sygn. IV U 35/13

1. *oddala apelację;*

2. *prostuje oczywistą omyłką w komparacji wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 września 2013r. sygn. IVU 35/13 w ten sposób, iż w miejsce przedmiotu sprawy „o odszkodowanie z tytułu wypadku” wpisuje „o odszkodowanie z tytułu choroby zawodowej”.*

Sygn. akt V Ua 41/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 grudnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych w T. przyznał wnioskodawcy Z. S. (1) jednorazowe odszkodowanie z tytułu choroby zawodowej w wysokości odpowiadającej 20 % uszczerbku na zdrowiu.

Pismem z dnia 14 stycznia 2013 roku ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższej decyzji, podnosząc, iż decyzja jest krzywdząca bo nie uwzględnia rzeczywistego stanu jego zdrowia. Wskazał, iż w trakcie postępowania o stwierdzenie choroby zawodowej stwierdzono u niego uszczerbek w słuchu w wysokości większej niż to uznał ZUS..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych pismem z dnia 19 kwietnia 2012 roku wniósł o oddalenie odwołania, podnosząc, iż zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Wyrokiem z dnia 3 września 2013 roku wydanym w sprawie sygn. akt IVU 35/13 Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznane wnioskodawcy Z. S. (1) jednorazowe odszkodowanie z tytułu choroby zawodowej podwyższył o dalsze 10% uszczerbku na zdrowiu.

Sąd Rejonowy ustalił, że decyzją z dnia 17 września 2012 roku Powiatowy Inspektor Sanitarny w P. w sprawie (...) (...) stwierdził u wnioskodawcy chorobę zawodową - obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz.

W trakcie badań audiologicznych przeprowadzonych w Instytucie Medycyny Pracy w Ł. stwierdzono u Z. S. (2) obustronny uszczerbek słuchu typu odbiorczego w wielkości 50 dB dla ucha prawego i 48,3 dB dla ucha lewego wyliczony jako średnia arytmetyczna 1,2 i 3kHz najlepszego audiogramu.

Orzeczeniem z dnia 11 grudnia 2012 roku Komisja Lekarska ZUS stwierdziła u wnioskodawcy 20 % uszczerbku.

Istniejący u wnioskodawcy uszczerbek na zdrowiu w związku ze stwierdzoną chorobą zawodową zgodnie z ustalonym przez (...) ubytkiem słuchu wynosi 30 %.

Sąd Rejonowy uznał dowody w postaci zebranych w aktach sprawy dokumentów oraz dokumentów zawartych w załączonych aktach organu rentowego za wiarygodne i nie budzące wątpliwości.

Sąd ten wskazał, że w przedmiotowej sprawie sporządzona była opinia biegłego z zakresu otolaryngologii M. Z. (1). Wnioskodawca zgodził się z wnioskami biegłego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł zastrzeżenia skutkujące wydaniem przez biegłego opinii uzupełniającej. Odnosząc się do opinii uzupełniającej Zakład Ubezpieczeń Społecznych nadal nie zgodził się z wnioskami biegłego.

Odnosząc się do zarzutów ZUS, Sąd Rejonowy podzielił stanowisko biegłego, iż wyniki badań wnioskodawcy przeprowadzone przez (...) są miarodajne i wiarygodne. Jak wskazał Sąd Rejonowy Instytut Medycyny Pracy to specjalistyczna placówka prowadząca oprócz badań orzecznich na potrzeby stwierdzenia chorób zawodowych także programy badawcze dotyczące chorób zawodowych. Posiada ona zarówno konieczny specjalistyczny sprzęt jak odpowiednio fachowy personel.

Sąd Rejonowy podniósł również, iż ZUS zgłaszając zarzut nieprawidłowości badań przeprowadzony przez (...) ograniczył się do ogólników i w istocie do polemiki z ustaleniami (...), z drugiej strony nie wykazał ani kwalifikacji personelu ani poprawności badań przeprowadzonych w postępowaniu orzecznym ZUS.

Sąd Rejonowy wskazał ponadto na niekonsekwencję ZUS wskazaną przez biegłego M. Z., w postępowaniu o ustalenie stopnia uszczerbku z tytułu choroby zawodowej ZUS ustalił ubytek słuchu nie stanowiący podstawę do stwierdzenia choroby zawodowej.

W ocenie Sądu Rejonowego opinia biegłego M. Z. jest jednoznaczna, zupełna i nie budząca wątpliwości, co do wniosków, a tym samym ustalenia i wnioski biegłego stanowiły podstawę ustaleń w sprawie.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy uznał odwołanie za zasadne.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 30.10.2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadku przy pracy chorób zawodowych (Dz.u. Nr 199, poz.1673 ze zm.) z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje jednorazowe odszkodowanie dla ubezpieczonego, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ww. ustawy ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Za długotrwały

uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie.

Dokonanie stopnia uszczerbku następuje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz.U. 234, poz.1974).

Działając w oparciu o powyższe rozporządzenie ZUS ustalił u wnioskodawcy 20 % uszczerbek na zdrowiu. Wnioskodawca nie zgadzając się z powyższym ustaleniem złożył odwołanie od decyzji organu rentowego inicjując niniejsze postępowanie.

Stanowisko stron zostało przez Sąd Rejonowy zweryfikowane w trakcie postępowania dowodowego, które wykazało, iż rzeczywisty uszczerbek na zdrowiu Z. S. (1) wyniósł 30%. Biegły wskazał precyzyjnie i jednoznacznie dlaczego ustalił uszczerbek w takiej wysokości. Dlatego Sąd Rejonowy uznał, iż u wnioskodawcy zaistniał 30 % uszczerbek na zdrowiu. W ocenie sądu pierwszej instancji skutkowało to prawem wnioskodawcy do dalszego odszkodowania w wysokości odpowiadającej 10 % uszczerbku na zdrowiu.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości apelacją organ rentowy zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, a w szczególności art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673 ze zm) w zw z poz. 42 załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym i długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. nr 2234, poz. 1974) przez błędne przyznanie wnioskodawcy dodatkowo 10% uszczerbku na zdrowiu spowodowanego chorobą zawodową, podczas gdy wnioskodawca nie ma prawa do dodatkowego uszczerbku, gdyż faktyczny uszczerbek na zdrowiu wnioskodawcy z tytułu choroby zawodowej wynosi 20%.

Wskazując na powyższe organ rentowy wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych dodatkowo ustalił:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela w pełni ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, uznając je za wystarczające do rozpoznania apelacji i przyjmuje za własne.

Sąd Rejonowy wbrew zarzutom apelacji nie naruszył prawa materialnego w postaci art. 11 ust 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych z dnia 30 października 2002 r. (tekst jednolity z dnia 22 września 2009 r. Dz.U. Nr 167, poz. 1322) w zw. z poz. 42 załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (tekst jednolity z dnia 18 kwietnia 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 954).

Stosownie do treści art. 11 ust 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych z dnia 30 października 2002 r. (tekst jednolity z dnia 22 września 2009 r. Dz.U. Nr 167, poz. 1322) ubezpieconemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie.

Natomiast szczegółowe zasady orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu oraz tryb postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku i wypłacaniu jednorazowego odszkodowania zostały określone w Rozporządzeniu

Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. (tekst jednolity z dnia 18 kwietnia 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 954).

W niniejszej sprawie skarżący zarzut naruszenia prawa materialnego opiera w istocie na błędnych ustaleniach faktycznych Sądu Rejonowego co do wysokości procentowego stopnia uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego w związku z chorobą zawodową, mimo iż apelacja nie zawiera zarzutów natury procesowej.

Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, iż zarzut naruszenia prawa materialnego w zasadzie można podnosić jedynie wówczas, gdy nie kwestionuje się dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych. Zarzut naruszenia prawa materialnego winien być bowiem odnoszony do określonego stanu faktycznego - który skarżący akceptuje - a do którego to stanu faktycznego wadliwie zastosowano prawo materialne. Naruszenie prawa materialnego jak wiadomo może nastąpić bądź poprzez jego błędną wykładnię - czyli poprzez mylne rozumienie treści określonej normy prawnej, albo poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, czyli poprzez błędne uznanie, iż do danego ustalonego stanu faktycznego ma zastosowanie dany przepis prawa materialnego, albo też odwrotnie, tzn. przepis, który winien mieć zastosowanie w danym stanie faktycznym - nie został zastosowany (szerzej w tym zakresie por. postanowienie SN z 15.10.2001r. I CKN 102/99; wyrok SN z 05.10.2000r. II CKN 300/00; postanowienie z 28.05.1999r. I CKN 267/99 Prok. i Pr. 1999/11-12/34 ; wyrok SN z 19.01.1998r. I CKN 424/97OSNC 1998/9/136 i inne).

W przedmiotowej sprawie nic takiego nie nastąpiło. Sąd Rejonowy prawidłowo zastosował do ustalonego przez siebie stanu faktycznego prawo materialne i dokonał jego prawidłowej wykładni. Sąd I instancji ustalił mianowicie na podstawie opinii biegłego laryngologa, że skarżący na skutek stwierdzonej choroby zawodowej (obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45dB w uchu lepiej słyszącym obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz.), doznał 30% stałego uszczerbku na zdrowiu, a zatem o 10% wyższego niż stwierdził to organ rentowy w zaskarżonej decyzji. Zgodnie z powoływaną w apelacji poz. 42 załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. przy upośledzeniu ostrości słuchu wynoszącym 41-70dB stopień stałego uszczerbku na zdrowiu wynosi 30%, a nie 20% jak przyjął organ rentowy.

Powyższe ustalenia czynią zarzut naruszenia prawa materialnego bezzasadnym, tak samo jak i całą apelację.

Nawet jednak rozpatrywanie apelacji w szerszym zakresie niż to wynika z jej zarzutów, nie wpływa na wnioski co do trafności rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego.

Należy podkreślić, że w sprawie o ustalenie jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby zawodowej kwestią sporną nie jest samo istnienie choroby zawodowej, ale wysokość uszczerbku na zdrowiu. Zgodnie bowiem z treścią § 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. przy orzekaniu o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu w związku z chorobą zawodową, **lekarz orzecznik jest związany decyzją organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej o stwierdzeniu choroby zawodowej.**

Wykaz chorób zawodowych określa rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie chorób zawodowych z dnia 30 czerwca 2009 r. (Dz.U. Nr 105, poz. 869) wydane na podstawie art. 237 § 1 pkt 3-6 i § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.). W wykazie będącym załącznikiem do w/w rozporządzenia pod pozycją 21 jest wymieniona choroba zawodowa - obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz.

W będącej przedmiotem osądu sprawie ubezpieczony dysponował decyzją z dnia 17 września 2012r. stwierdzającą u niego wyżej opisaną chorobą zawodową. Z definicji tej choroby wynika, że jednym z jej czynników przedmiotowo istotnych jest określony w dB stopień utraty słuchu, który nie może być niższy od 45dB w uchu lepiej słyszącym.

Brak możliwości kwestionowania przez lekarza orzecznika ZUS decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oznacza, że nie może on stwierdzić w swoim orzeczeniu u ubezpieczonego dysponującego decyzją o stwierdzeniu choroby

zawodowej wymienionej pod pozycją 21 wykazu mniejszego ubytku słuchu od tego, który jest podstawą do stwierdzenia choroby zawodowej. Do wystąpienia choroby zawodowej z pozycji 21 minimalny ubytek słuchu wynosi co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz. Przy upośledzeniu ostrości słuchu wynoszącym 41-70dB stopień uszczerbku na zdrowiu zgodnie z poz. 42 załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. – jak wyżej zaznaczono – wynosi 30%.

Określenie przez lekarza orzecznika ZUS u ubezpieczonego ubytku słuchu w wysokości poniżej 45dB de facto oznaczało zakwestionowanie stwierdzonej u badanego choroby zawodowej, co było niedopuszczalne w świetle § 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. Legitymowanie się przez wnioskodawcę decyzją o stwierdzeniu choroby zawodowej z pozycji 21 wykazu jest równoznaczne z występowaniem u niego stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości co najmniej 30%, co wynika jednoznacznie z pozycji 42 załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r.

W takiej sytuacji, organ rentowy będąc związany decyzją o stwierdzeniu choroby zawodowej nie mógł dowodzić, iż uszczerbek ten wynosi zaledwie 20% jak wynika z orzeczenia lekarza orzecznika ZUS. Tym samym pozbawione jakiegokolwiek racji są zarzuty organu rentowego o nieprzeprowadzeniu przez biegłego laryngologa badań audiologicznych wnioskodawcy i oparciu się w tym zakresie na badaniach Instytutu Medycyny Pracy, które legły u podstaw stwierdzenia u wnioskodawcy choroby zawodowej. Takie zarzuty byłyby trafne tylko w sytuacji, gdyby stwierdzony u wnioskodawcy uszczerbek na zdrowiu był wyższy niż 30%. I. cechą występującej u ubezpieczonego choroby zawodowej jest istnienie co najmniej 30% uszczerbek na zdrowiu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Sąd Okręgowy z urzędu na podstawie art. 350 § 1 k.p.c. sprostował oznaczenie sprawy.